

Register op Kaapse plakkate, 1652-1662

opgestel deur

KAREL SCHOEMAN

Hierdie register is bloot vir my eie inligting opgestel, en word slegs beskikbaar gemaak vir geval dit vir enige ander navorsers van nut sou kan wees. Die indeksering is gedoen aan die hand van die tekste in *Letters and documents received, 1649-1662*; part II (H.C.V. Leibbrandt, *Precis of the Archives of the Cape of Good Hope*; 1899). Dieselfde tekste sal natuurlik ook gevind kan word in vol.I van die meerdelinge *Kaapse plakkaatboek*, geredigeer deur M.K. Jeffreys.

aandklok en dergelike reëlings, 363, 369, 519; vir slawe, *, 501. *Sien ook* oornagting; poortklok.
Anthonie (tolk), *sien* Doman
appèl (militêr), 363, 367
Appel, Jurriaan Jansz, van Amsterdam, 427/431
arak, 387/389, 397, 405, 507
arbeidsverpligting vir Kompanjiesdienaars, 465/467*
Autshumao (Herry) (tolk), 373
bakens, 465
bakkery, 479-481*. *Sien ook* broodpryse.
bakstene, *sien* steenbakkers
Bataviase Statute (wetboek), *sien* Statute van Batavia
bedel, *sien* Khoikhoi:bedelary
beeste, 371
beeste, *sien* veehandel met Khoikhoi; veeroof deur Khoikhoi
bekendmaking van wetgewing, 365, 369, 375, 377, 381, 393, 395, en verder passim
belonings, passim
bergstrome (Tafelvallei), 393/395, 399, 409, 503, 517
besoekende skepe (alg.): klagtes oor opseilendes, 373/375; regulasies, 373/377. *Sien ook* retoervloot; verstekeling op skepe.
besoekers, 381, 385/389, 389/391, 401, 405. *Sien ook* oornagting aan land.
bier, 507
bitteramandelheining (Liesbeekvallei), 477
Blanckx, Jan, van Mechelen, 359
bleikveld (Tafelvallei), 379, 511
boetes, passim. *Sien ook* sluitgeld.
Bosheuwel, 473
boswerkers, 379

botter, 469, 499
bouhout, 445/447, 451/453
bouwerk, 445, 447. Sien ook grasdakke; houtgeboue; vlegwerk (boukonstruksie).
brand, 459
brandewyn, 387/389, 397, 405, 491, 507
brandgevaar, sien brandstigting
brandhout, 375, 379, 429, 447, 473, 497
brandstigting, 363/365, 369, 455, 459/461, 489, 517
broodpryse, 469, 475, 499
Bruijn, Jacob, van Bonn, 495
burgerwag, 501
Cabiliou (skip), sien Kabeljouw
Cornelisz, Leendert, van Zevenhuizen, 457, 473, 477
dagge (geselinstrument), 363
Dasseneiland, 427
deportasie (straf), nie geïndekseer
diefstal, 395/397, 405, 457, 475/477, 501/503
diefstal; Khoikhoi:diefstal (eg, beweer of potensieel)
dobbel, 423, 461
Doman (Anthoni) (tolk), 455
domestieke' kastyding, sien slawe:mishandeling
drank: as beloning, 397. Sien ook arak; brandewyn.drankgebruik, 397, 413, 423/425, 507, 521
drankhandel, 387/389, 397, 401/403 passim, 405, 415/417, 417/419, 423/425, 491, 507
drinkwater, 393, 409, 431, 503. Sien ook waterhaalplek (Tafelvallei).
dronkenskap, 407, 517
drostery, 359/361, 495. Sien ook slawe:drostery; verstekeling op skepe.
Duiinhoop (redoute), 451, 489
Duintjies (Tafelvallei), 473
eiers, 469
eilande (alg.), 427, 429; 'bannissement op d'Eijlanden', 391. Sien ook Dasseneiland; Robbeneiland.
Engelse skepe, 431, 447
etensware, 407, 479-481. Sien ook verversings vir skepe.
flapkan, 397
Fort (Tafelvallei): 355; Donker Gat, 397, 399, 407, 461; kraal, 395; poort, 365, 369, 395*, 397, 407;
fort: verwydering uit Fort, *, 379, 381
Sien ook poortklok (aandklok); skildwagte.
Franse skepe, 431, 489, 497
geboue, 445, 447
geelhout, 451
geld, 509/511
gemene werke', sien dwangarbeid
gereedskap, 361/363, 367, 379
Gereformeerde Kerk, 491
geseling (straf), passim; in aanwesigheid van Khoikhoi, 375. Sien ook slawe:mishandeling.
geselwerktuie, 439
geweldig (amptenaar), passim
godsdiensoorsakes, 491

Goringhaikona (Strandlopers, Watermans) (Khoi-stam),
graanboedery, 435, 459, 463/465, 471, 483-485, 517
grasdakke, 363/365, 369
handel (alg.), 407, 411, 467/471, 517. Sien ook; kleremagasyn; Kompanjiesmagasyn;
ruilhandel; veehandel.
Harman (vryburger), 459
Harmansz, Gerrit , van Deventer, 427/431
Harry (tolk), sien Autshumao
heinings, 421, 437, 443, 473, 477-479
herberge & taphuise, 413/415, 415/417, 403, 423/425, 479, 507, 517/519
Herman(..), sien Harman(...)
Herrie (tolk), sien Autshumao
hoede, 509, 511
Hof van Zeeland (skip), 393
houtgeboue, 363/365, 369
houtsaers, 445
houtvoorsiening, 445/447. Sien ook brandhout.
Huijtjens, Willem, van Maastricht, 359
huise, sien geboue
huurknegte, sien plaasknegte
implemente, sien gereedskap
inhabelverklaring (straf), 359
inkorting van gasie (straf), passim
inkorting van rantsoen (as straf), passim
ivoor, 363, 367, 391, 439
jag, 417, 403, 495. Sien ook wildskuts.
Jan van Leiden (soldaat), sien van Leijen, Jan
Jans, David, 371
Jansz, Jurriaan, sien Appel, Jurriaan Jansz
Kabeljouw (skip), 393
kastyding (straf), passim. Sien ook slawe:mishandeling.
Keert de Koe (waghuis), 477, 489
kerkbywoning, 365, 369/371
kerkdienste, 413. Sien ook 'sermoendae'.
kerklike reëlings, sien godsdienbepalings
Khoikhoi: 395
Khoikhoi: aan boord van skepe, 399, 407
Khoikhoi: as werklike of potensieële gevaar vir blankes, 355/357, 359/361, 363, 369,
377/381, 455, 487, 493
Khoikhoi: bedelary, 379, 381
Khoikhoi: botsings en konfrontasies met blankes, 371/373, 377/370
Khoikhoi: 'dese lants brutale menschen', *, 487, 511, 513
Khoikhoi: diefstal (eg, beweer of potensieel), 355, 361/363, 365/367, 379, 381, 511/513
Khoikhoi: geseling in aanwesigheid van Khoikhoi, 375
Khoikhoi: in blanke diens, 379, 463
Khoikhoi: kontak met vryburgers (alg.), 455, 487/489
Khoikhoi: noodsaak vir goeie verstandhouding, 363, 367, 373, 375
Khoikhoi: verbod op mishandeling, 355, 363, 367, 373, 375, 379/381, 387, 397, 405, 455
Khoikhoi: verdere verwysings passim
khoikhoi, sien ook veeroof deur Khoikhoi.
Khoi-stamme, sien Goringhaikona (Strandlopers); Kochokwa;

klere, sien hoede; klerehandel; tekstielware; wassery
klerehandel, 401/403, 415/417, 519/521
kleremagasyn (VOC), 507
knegte (alg.), 445, 447. Sien ook plaasknegte.
knope, 379
Kochokwa ('Saldanhars') (Khoi-stam), 361, 363, 365/367, 373, 421-423, 515
kolf (as geselinstrument), 363
Kommandeur, sien lyfwag.
Kompanjiesbos, 447
Kompanjiesdienaars: verpligting tot arbeid, 465/467. Sien ook verstekeling op skepe.
Kompanjieskuur (Liesbeekvallei), 449, 465, 507
Kompanjiesmagasyne, 507
Kompanjiestuin (Tafelvallei), 363, 367/369, 373/375, 385/389, 393, 395/397, 506; as
wandelpark, 397, 405*
kontrakte, sien plaasknegte:kontrakte
koper, 381, 387, 391; as ruilmiddel, 433.
koperknope, sien knope
koringboerdery, sien graanboedery
koringmeul, 469, 483
koringskuur (Liesbeekvallei), sien Kompanjieskuur
kos, sien etensware
krale (Tafelvallei), sien Fort:kraal; skaapkraal
krediet, 413, 417, 505, 521
krewe, 391
kroeë, sien herberge & taphuise
kruideniersware, 469
kruiswaens, 361
kuriosteite (ruilhandel), 387, 391
La Maréchale (Franse skip), sien Maréchale
Lammers, Claes, 479
landerye, 419/421
landmeter, 465
leenknegte, sien plaasknegte
Leeuberg (Tafelvallei), 371
Leeukop (Tafelvallei), sien Leeuberg
Liesbeek, 489
Liesbeekvallei: verdedigingstelsel, 473, 447, 477
losiesplekke, 401. Sien ook losiesplekke; herberge & taphuise; oornagting aan land.
lyfwag, 355
Maréchale (Franse skip), 489/491, 497
markpryse, 469/471
melk, 469
mesvegtery, 415, 470*, 519
meul (Tafelvallei), sien koringmeul
militêre roetine, sien appèl
muitery: op see, 383/385
Muller, Thomas Christoffel, 429/431
munte, 509/511
muskus, 363, 367
Noortsbrant, skipper, 383
olifantstande, sien ivoor

omheining van tuine, sien heinings
oornagting aan land, 375/377, 389/391, 397, 401, 407, 409, 431, 507. Sien ook herberge
& taphuise; losiesplekke.
opdrifsels, 449/451
paaie, 419, 485
paggers, sien heinings
pega pega, sien heinings
Peguijn (sloop), 427
perde, 419
pikkewyneiers, 469
plaasknegte, 425/427, 445, 495; kontrakte, 427
'plesiervaarders', 401
ploeëry, 497, 505. Sien ook trekosse.
poort (Fort), sien Fort:poort
poortklok (aandklok), 487, 501
Portugese skepe, 431*
preke, sien 'sermoendae'
promulgasie van wetgewing, sien bekendstelling van wetgewing
provoos geweldiger (amptenaar), sien geweldiger
pryse (alg.), 467/469, 499. Sien ook *
putte (vangkuile), 493
rantsoene, 409
redoutes (alg.), 491, 493. Sien ook Duinhoop; Keert de Koe.
regspraak, 497
Reijniersz, Jan, 453, 455, 457
Reiniersz, Jacob, 383
Remajenne, Harmen, 459, 495
renosterhorings, 391, 439
retoervloot, 435, 481. Sien ookbesoekende skepe (alg.).
Richart, Luijs, 479
rietdakke, sien grasdakke
robbe, 429
rookgewoontes, sien tabakverbruik
ruilhandel met Khoikhoi (alg.), 357, 363, 363, 367, 375, 387, 391/393, 397, 405, 427,
429, 439/441. Sien ook klerehandel; veeruil met Khoikhoi.
ruilmiddels, 433. Sien ook klerehandel.
Saldanhabaai, 391, 429
'Saldanhars' (Khoikhoi), sien Kochokwa
Saldanhavaarders (vryburhers), 427/431, 435, 461/463
seekoeitande, 391
seine & sinjale, 493
Seinheuwel (Tafelvallei), sien onder Leeuberg
'sermoendae', 519
sieketrooster, 379
siektes (alg.), 393, 399, 409, 513/515
sivet, 363, 367
skaapkraal (Tafelvallei), 423
skaappryse, 505
skape, 471, 485, 505
skeepsake, 383/385
skeepsgereedskap, 379

skeepvaart, sien verversings vir skepe; verstekeling op skepe
skildwagte (Fort): 355, 357, 397: 377, 389, 407, 415
skilpaddoppe, 387, 391/393
skulde, 481, 521
skutregulasies, 445
skuur (Liesbeekvallei), sien Kompanjieskuur
slaap op skildwag (oortreding), 357
slag van vee, 411, 453, 493
slagboom (verdedigingstelsel), 489
slawe: dobbel, 461
slawe: drostery, 438
slawe: mishandeling, 437/439
slawe: oortredings, 487
slawe: siekte, 515
slawe: voeding, 435, 513/515
slawe: werksaamhede, 445, 447
slawe: *sien ook* aandklok:vir slawe;
sluise (Tafelvallei), 503
sluitgeld (boete), 377, 389, 397
soldate, *sien* appèl (militêr); skildwagte; slaap op skildwag (oortreding)
Sondagswetgewing, 363, 365, 369, 413, 517. Sien ook kerkbywoning.
soutpanne, 461/463, 501
Soutrivier, 377/379, 451, 473, 489, 501, 507
soutwinning, 375, 461-463, 477
Spaanse wyn, 507
stadsburgers (Tafelvallei), *sien* vryburgers:stadsburgers
Statute van Batavia, 365, 369, 461
steenbakkers, 447
sterk drank, *sien* arak; brandewyn; drankhandel
Sterthemius, Pieter, 487
strafwerktuie, *sien* dagge; kolf
stranding van skepe, sien Maréchale (Franse skip)
Strandlopers (Khoi-stam), sien Goringhaikona
strawwe, *passim*. *Sien ook* Fort:Donker Gat; inhabielverklaring; strafwerktuie.
strikke (vir wild), 495
strooidakke, sien grasdakke
suidoosters, 409
tabak, 379, 381, 387, 391, 509
tabakverbruik, 365, 369
taphuise, sien herberge & taphuise
tekstielware, 507, 509
timmermans, 447*. Sien ook boswerkers.
tolke, sien Doman (Anthoni)
traanbrandery, 427, 429
traanolie, 513
trekosse, 485
tugting, *passim*
tuine (alg.), 419/421, 437, 485, 501/503. Sien ook heinings; Kompanjiestuin (Tafelvallei).
van Eltsen, Gerrid Dirckx, van Maastricht, 359
van Goens, Rijckloff, 423, 435, 465
van Harwaerden, Jan, 423

van Leijen, Jan, 359
vandalisme, 373/375, 385/389, 421, 475, 485, 501
vangkuile (vir vee), 493/495
varke, 411, 437, 441/445, 463, 467, 471
varkwagters, 445
vee (alg.), 421
veebesit, 433
veekraal (Tafelvallei), sien Fort:kraal
veepryse, 411, 497
veeroof deur Khoikhoi, 447, 473, 477/479, 493
veeruil met Khoikhoi, 363, 367, 371/373, 387, 391, 411, 421/423, 431, 433, 463/455,
505, 515
veesiekte, 515
veiligheidsmaatreëls, sien brandstigting; Fort:verwydering van Fort
veilings, 505, 507
verbanning (straf), nie geïndekseer
verdediging, sien Liesbeekvallei:verdedigingstelsel; redoutes (alg.); skildwagte
verkenningstogte: 355
verstekelinge op skepe, 481/483
verversings vir skepe, 411
vis, 391, 467
Visagie, Pieter, 473
visparyse, 435
'vissers tap' (Soutrivier), 507
vissershuse (Soutrivier), 480
vissery, 427, 429, 435, 457, 475/477
visvangs (informeel), 357(2x)
vlegwerk (boukonstruksie), 447
vleisparyse, 467
vleisvoorsiening, sien slag van vee;
volstruiseiers, 387, 391/393
volstruisvere, 439
Vrede (skip), 383/385
vryburgers: drostery, 455/457
vryburgers: griewe & klagtes, 443
vryburgers: huisvesting van skeepsvolk, 431
vryburgers: stadsburgers (Tafelvallei), 471
vryburgers: voorsienings, 505
vryburgers: voorwaardes van vryburgerskap, 411/413
vryburgers: *sien ook* baktery; drostery; houtsaers; plaasknegte; ruilhandel;
Saldanhavaarders; steenbakkers; timmermans; veebesit; veehandel; verstekelinge
op skepe; wamakers. Sien ook inskrywings onder Khoikhoi.
vuurwapens, 399, 403, 407, 417, 491
waens, 419, 447, 485
wagdiens (militêr), sien skildwagte
waghuse, sien Duinhoop; Keert de Koe; redoutes (alg.)
wamakers, 447*
wandelplekke, sien Kompanjiestuin:as wandelplek
wapens, 491
wasplek (Tafelvallei), 393/395, 399

wassery, 379, 393/395, 399, 409, 503, 511. Sien ook bleikveld (Tafelvallei); wasplek (Tafelvallei).
waterhaalplek (Tafelvallei), 399, 409, 503
Watermans (Khoi-stam), sien Goringhaikona
watervoorsiening (Tafelvallei), sien bergstrome; drinkwater; sluise; waterhaalplek
weiveld, 493, 505
werkgereedskap, sien gereedskap
wetgewing, sien bekendstelling van wetgewing
Wijlant, Willem, 378 ('sieckentrooster')
wild, 403, 411, 495
wildeamandelheining (Liesbeekvallei), 477
wildskuts, 499/501
wrakhout, 449/451
wyn, 507